

Styret i Bank Norwegian ASA

VÅR REFERANSE
18/10909

DERES REFERANSE

DATO
03.07.2020

Tilsynsrapport fra tematisyn om bankenes implementering og anvendelse av tapsreglene i IFRS 9

Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Bank Norwegian 2. april 2019. Tilsynet var et ledd i tematisyn i 9 banker hvor hovedformålet var å kartlegge og vurdere hvordan bankene praktiserer tapsreglene i IFRS 9.

I tilsynsrapporten er det pekt på forhold som etter Finanstilsynets syn bør forbedres eller endres. Finanstilsynet har i denne sammenhengen ikke foretatt en nærmere vurdering av tapsavsetninger på enkeltengasjement og heller ikke uttalt seg om nivået på tapsavsetninger generelt. Dette er forhold som følges opp risikobasert i det framtidige tilsyn og eventuelt gjennom regnskapskontrollen.

Til grunn for tilsynsrapporten ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 17. desember 2019 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 29. februar 2020.

I etterkant av det stedlige tilsynet har Norge, som andre land, blitt rammet av et økonomisk tilbakeslag som følge av covid-19. Denne tilsynsrapporten omhandler bankens rammeverk slik det forelå på tilsynstidspunktet og eventuelle varslede endringer, og tar ikke stilling til hvordan banken har håndtert den vesentlige forverringen av norsk og internasjonal økonomi i vurderingen av tapsavsetningene i 2020.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

Retningslinjer, rutiner og dokumentasjon

Systemet for risikostyring og internkontroll (jf. CRR/CRD IV-forskriften §§ 26-31) skal omfatte måling av forventede kredittap. Det fremgår spesifikt at bankene skal utarbeide retningslinjer for vurdering og beregning av forventede kredittap og dokumentere metodikk og prosedyrer, jf. § 27.

Finanstilsynet bemerket i foreløpig rapport at banken har en kompleks modell til tross for at banken har et begrenset produktspekter. Finanstilsynet påpekte videre at banken mangler utfyllende retningslinjer, prosedyrer og dokumentasjon for bankens estimering og vurdering av forventede kredittap som kan øke risikoen for feilvurderinger og gjøre det vanskelig å integrere tapsvurderingene i risikostyringen. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at banken bør ha rutiner for validering av alle deler av IFRS 9-systemet som dokumenterer hvilke tester som skal gjennomføres, hvilke tidsperioder som skal inkluderes og hvordan utfall av tester skal vurderes og følges opp.

Banken opplyser i svarbrevet at den har utarbeidet et "Risk Management Framework" og "Model Risk Management" som et overordnet styrende rammeverk for risikostyring og validering og at rammeverket formaliserer rutiner, prosedyrer og kontrollmekanismer gjennom hele banken. Det framgår videre at styret mottar kvartalsvise redegjørelser for modellendringer, og at banken nå utvikler et sett med månedlige valideringsrapporter.

Finanstilsynets vurderer at dokumentasjonen fortsatt er mangelfull og legger til grunn at styret utarbeider mer utfyllende retningslinjer for bankens estimering og vurdering av tapsavsetninger, og dokumenterer metodikk og prosedyrer. Videre mener Finanstilsynet at bankens rammeverk i liten grad dokumenterer valideringstester, vurdering av modellenes egnethet, og rutiner for oppfølging av resultatene, og ber styret sørge for at dette inkluderes i dokumentasjonen. Det er viktig at ledelsen har uavhengige valideringsprosesser for å sikre at modell- og databegrensninger blir identifisert og forstått. Dette for å kunne vurdere modelljusteringer og eventuelt behov for overstyringer. Finanstilsynet understreker styrets ansvar for at banken har egnede systemer og rutiner for å måle og validere forventet kredittap.

Deler av retningslinjer knyttet til modell og rutiner for gjennomføring av tapsregelverket og validering av modellene er utarbeidet av tredjeparter. Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål ved om banken har tilstrekkelig eierskap til modellen og om det er nøkkelpersonrisiko knyttet til bankens involvering i modellutviklingen og anvendelsen. Det fremgår av styrets svarbrev at banken har økt kapasiteten i risikostyringsenheten betraktelig det siste året og Finanstilsynet registrerer at banken vurderer at nøkkelpersonrisiko er blitt redusert.

Finanstilsynet registrerer at banken ved flere rapporteringstidspunkt har benyttet skjønnsmessige overstyringer ("management override") ved fastsettelse av tapsavsetninger. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at det ikke foreligger retningslinjer for overstyringer. Av styrets svarbrev fremgår det at nivået på ekstraavsetningene baseres på resultatet av simuleringen av avsetningsmodellen med alternative stressverdier på modell-parametere. Overstyringer har vært knyttet til forventede fremtidige endringer i modellparametere og kjente makrodata som ikke inngår i modellen. Banken har opplyst at endringene valideres og godkjennes av ledelsen. På bakgrunn av bankens utstrakte bruk av overstyringer legger Finanstilsynet til grunn at styret påser at det foreligger klare retningslinjer og at overstyringer begrunnes og dokumenteres.

På tidspunktet for det stedlige tilsynet var det ikke utarbeidet internrevisjonsrapport vedrørende bankens modeller. Finanstilsynet merker seg at iht. styregodkjent revisjonsplan for 2020 skal internrevisor blant annet gjennomføre en revisjon relatert til "model risk management" samt en revisjon relatert til misligholdsporteføljen. Finanstilsynet påpeker at bankens rutiner og praksis for validering av modellen bør være gjenstand for revisjon.

Definisjon av mislighold

Banken anser et engasjement for å være misligholdt når utlånet er mer enn 90 dager over forfall, kunden er overført til inkassoselskap for inndrivelse av kravet, det foreligger dødsfall og i de tilfeller hvor det er mistanke om svindel.

Finanstilsynet stilte i den foreløpige rapporten spørsmål ved bankens metode for beregning av dager over forfall, herunder om delbetalinger av utestående beløp medfører at terskelen på 90 dager er overskredet uten at utlånet registreres som misligholdt. Finanstilsynet påpekte at det er det enkelte utlån som er regnskapsenheten («unit of account»), og som skal vurderes, både ved overgang fra

trinn 2 til trinn 3 og fra trinn 1 til trinn 2. Det er en presumsjon i regelverket at mislighold ikke kan finne sted senere enn når betalinger knyttet til en finansiell eiendel har forfalt for 90 dager siden, jf. IFRS 9 B5.5.37. Dersom betalingskrav på ett avdrag eller deler av avdrag er forfalt med mer enn 90 dager og beløpet ikke er uvesentlig, skal hele utlånet merkes som misligholdt.

Finanstilsynet registrerer at banken viser til EBAs retningslinjer for definisjonen av mislighold (GL-2016-07) hvor det presiseres at dekningsrekkefølgen for terminer ikke er regulert. Banken legger til grunn at den eldste terminen dekkes først og at dager over forfall telles fra forfallsdato på den eldste fremdeles ubetalte terminen. Banken opplyser videre at svært få konti har dager over forfall like under terskelen på 30 og 90 dager som følge av en delbetaling, og vurderingen har vært at det ikke rettferdiggjøre ekstra kompleksitet i modellen. Banken opplyser at i forbindelse med tilpasning til ny anbefaling fra EBA vil beregning av dager over forfall bli oppdatert i tråd med Finanstilsynets kommentarer og vurderinger.

Finanstilsynet vil presisere at en delbetaling ikke kan regnes som betaling av eldste forfall i forhold til bestemmelsen om når et utlån skal regnes som misligholdt.¹ Finanstilsynet legger til grunn at banken endrer praksis slik at den blir i samsvar med dette.

Banken anvender misligholdsdefinisjon per engasjementsnivå, og merker ikke eventuelle andre engasjementer hos kunden som misligholdt. Finanstilsynet stilte i foreløpig rapport spørsmål ved bankens praksis og pekte på effekten av kundens finansielle vanskeligheter på andre engasjementer når et lån er misligholdt. Styret vurderer at bankens praksis er i tråd med kravene i kapitalkravregelverket for massemarkedsengasjementer. Finanstilsynet understreker at iht. kapitalkravsforordningens art. 178 1 (a) bør banken vurdere om betalingsproblemer knyttet til et engasjement innebærer høy sannsynlighet for at kunden ikke vil kunne innfri øvrige forpliktelser. Dette vil være relevant når kunder har flere engasjementer innen samme massemarkedskategori, for eksempel usikrede engasjementer.

EBAs anbefalinger skal sikre at bankenes misligholdsdefinisjon oppfyller kravene i regelverket (jf. CRR/CRD IV-forskriften § 2, forordning 575/2013 artikkel 178, samt CRR/CRD IV-forskriften § 7). Frist for innføringen er 1. januar 2021. Finanstilsynet legger til grunn at banken vurderer behovet for å justere datagrunnlag tilbake i tid når ny misligholdsdefinisjon implementeres.

Underliggende modeller for beregning av forventet kredittap

Banken estimerer forventet kredittap basert på modeller for misligholds sannsynlighet (PD), tapsgrad ved mislighold (LGD) samt forventet eksponering på misligholdstidspunktet (EAD).

Banken bruker pris fra tidligere salg av porteføljer i kalibrering av LGD-modell. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport usikkerhet i datagrunnlaget, at betingelser i markedet kan endres raskt, og tidligere salgspriser kan være for optimistiske. Finanstilsynet stilte spørsmål ved bankens praksis, herunder hvorvidt en forutsetning om like god gjenvinningsgrad eller salgpris i ulike scenarioer, og ikke differensiert LGD i nedgangsscenario er realistisk, og om bankens LGD-nivåer er rimelige.

---

¹ Side 83 i veiledningen til kapitalrapporteringen

Det framgår av styrets svar at banken har implementert nye LGD-modeller for Norge, Sverige og Finland etter tilsynet og justerte modeller er tatt i bruk før årsavslutningen 2019. Det nevnes at LGD-nivåene nå er høyere enn tidligere rapportert, og at banken også har korrigert en feil i modellen som tidligere førte til predikert LGD lik null. Styret svarer at historiske salgspriser benyttes i modellene i kombinasjon med egen gjenvinning. Ved manglende salg fra ulike konjunkturer må makrojusteringen gjøres på et annet datagrunnlag. Banken vurderer at effekten av fall i salgprisene er liten og at kvaliteten i bankens portefølje vil mer enn kompensere for en mulig reduksjon i salgspriser. Finanstilsynet mener det er grunn til å stille spørsmål ved en slik antakelse og fastholder at banken kritisk bør vurdere modellens forutsetninger, inkludert salgspriser og gjenvinningsrater samt betryggende makrojusteringer.

I foreløpig tilsynsrapport ble banken bedt om å redegjøre for datagrunnlaget i beregning av 12-mnd og levetids PD. Styret viser til at datagrunnlaget for danske og finske lån er begrenset, og at det er forholdsvis stor usikkerhet i anslagene for førtidig innfrielse og lånets levetid. Styret viser videre til at på grunn av nedbetaling av saldo og neddiskontering av kredittap, gir fremtidig eksponering forholdsvis lite utslag på avsetningene. Finanstilsynet vil peke på usikkerhet i anslag for førtidig innbetaling på lånene, særlig ved forverring av betalingssevne hos kundene, og forventer at banken tar høyde for dette i beregning av forventet kredittap.

Finanstilsynet påpekte i foreløpig tilsynsrapport mangelfulle valideringsresultater av PD, LGD og EAD på tidspunktet for tilsynet, og ba om styrets kommentar til siste resultater og status for validering for den norske porteføljen. Finanstilsynet registrerer fra svarbrevet at styrets risiko- og revisjonsutvalg evaluerer alle endringer, estimerer og skjønsmessige vurderinger, og at gjennomgang av nye modeller og validering skal fremlegges ved neste utvalgsmøte. Finanstilsynet legger til grunn at banken vurderer modellenes treffsikkerhet og egnethet i årlige valideringsrapporter og at indikasjoner på underkalibrering følges opp. Finanstilsynet vil peke på at kort historikk og mangelfullt datagrunnlag vanskeliggjør validering, og at banken bør ta høyde for betydelig usikkerhet i estimerer og forutsetninger.

Det vises for øvrig til omtale av usikkerhet i estimerer senere i dette brevet.

Justeringer i tapsanslag som følge av makroøkonomiske forventninger

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at beregningene bak makrojusteringene foretas av en kompleks, økonometrisk modell som kan bidra til økt konsistens i beregningen av tapspotensialet i ulike makroøkonomiske konjunkturer. Kompleksiteten øker imidlertid også muligheten for modellfeil. Videre oppfattet Finanstilsynet at det var en nøkkelpersonrisiko, som ble forsterket ved at modellen fremstår som vanskelig tilgjengelig. Banken viser i sitt svar til at den i løpet av det siste året har utarbeidet egen dokumentasjon og utelukkende med interne ressurser re-modellert flere av nøkkelkomponentene i tapsmodellen. Banken opplever at det ikke lenger er nøkkelpersonrisiko, avhengighet til eksterne parter eller uklarheter i tolkning av modelldokumentasjon. Finanstilsynet tar bankens svar til etterretning.

Banken har valgt en relativ høy vektning av pessimistisk scenario, men det følger samtidig av metodikken banken har valgt, at det modellbestemte scenariet da vil ligge relativt tett opp til basisscenarioet og representere et mildt makroøkonomisk tilbakeslag. Dette gjenspeiles i relativt små forskjeller i tapsanslagene mellom basisscenarioet og pessimistisk scenario. Det er overveiende sannsynlig at den negative endringen ved en kraftig nedgangskonjunktur vil være betydelig større

enn den positive endringen ved en oppgangskonjunktur. Finanstilsynet stilte spørsmål ved om scenarier så tett opp mot basisscenarioet i tilstrekkelig grad får frem slike mulige skjevheter i tapsutviklingen. Den siste tids utvikling med Covid-19 pandemien og oljepriskrisen tydeliggjør behovet for å legge strengere makrojusteringer til grunn.

I tillegg til å legge pessimistisk scenario tett opp til basisscenarioet, er bankens modell kalibrert på egne empiriske data for en periode med svært gode makroøkonomiske forhold. Historisk sett har utlånstapene vært høye (bankkrisenivå) i om lag 1 av 5 år. I bankens pessimistiske scenario ved årsslutt 2019 lå tapsanslagene mindre enn 1 prosent over tapene i basisscenarioet, mens under bankkrisen i 1988-1992 var det anslagsvis mer enn en tidobling i bankenes tap på utlån til personer. Under finanskrisen i 2008-09 ble tapene på personmarkedet nesten femdoblet. Forbrukslån var langt mindre utbredt i disse periodene enn de er i dag, og det er grunn til å anta at mislighold på usikrede personlån vil inntreffe tidligere og være mer sensitive for nedgangskonjunkturer med økt arbeidsledighet enn den generelle tapsutviklingen på personlån som i overveiende grad er utlån med førsteprioritetspant i bolig. Finanstilsynet er kritisk til at modellen ikke dekker hendelser med stor effekt, men liten sannsynlighet.

Banken viser i svarbrevet til at bankkrisen er utenfor det som skal fanges opp i makros scenariene og at økningen i mislighold på forbrukslån ikke forventes å være så sterk som øvrige personlån. Finanstilsynet påpeker at det er flere grunner til at tapene på forbrukslån kan øke. Historisk har det vært gode forhold for salg av porteføljer av misligholdte lån, lav arbeidsledighet, stigende boligpriser som har muliggjort refinansiering og fraværet av gjeldsregister som tillot enkelte kunder å refinansiere seg hos andre foretak ved betalingsproblemer. Disse forholdene er nå i stor grad endret. Videre påpeker Finanstilsynet at misligholdet på forbrukslån gjennom 2019 og frem til tidlig 2020 økte kraftig. Denne økningen skjedde uten tilsvarende utslag i de mest relevante makroøkonomiske indikatorene, hvorav flere av disse benyttes i bankens modellering av tapsanslag.

Finanstilsynet fastholder at det er betydelig fare for at bankens makrojustering undervurderer effekten som et betydelig makroøkonomisk tilbakeslag vil ha på misligholds sannsynligheten for bankens engasjement. Finanstilsynet ber styret revurdere alvorlighetsgraden av scenarioene for å fange opp effektene av de fremoverskuende scenarioene på en mer hensiktsmessig måte.

Finanstilsynet stilte i foreløpig tilsynsrapport spørsmål ved at banken benytter samme LGD i alle scenarier, og hvorvidt det er realistisk å forutsette at inndrivelsesgraden eller prisen man får ved salg av kravet til tredjepart, er like god i et nedgangsscenario som i et forventet eller optimistisk scenario. Banken har kommentert i sitt svarbrev at begrenset tilgang på data gir behov for bruk av forutsetninger. Finanstilsynet kan ikke se at det er grunnlag for å forutsette samme LGD i alle makros scenarioene. For det tilfellet det ikke foreligger historiske data, bør det foretas skjønnsmessige begrunnede justeringer.

Banken legger til grunn samme nedbetalingsplan av utlånet i alle scenarioene. Nedbetaling innebærer at utlånet, og dermed det beregnede forventede utlånstapet, reduseres. Det kan stilles spørsmål ved antagelsen om at lånekundens evne til å betale avdrag opprettholdes i et nedgangsscenario, hvor gjeldsbetjeningsevnen til lånekundene svekkes kraftig. Banken påpeker at negative avvik (dvs. forverring i evnen til å betale avdrag) i nedgangsscenarioet fanges opp av PD-makromodellen. Banken viser videre til at det i neste oppdatering av "levetids"-modellen vil undersøkes i hvilken grad det varierer med makrosituasjonen hvor stor andel kunder som betaler raskere ned enn avtalt plan eller refinansierer. Finanstilsynet forventer at det foretas en slik

oppdatering i løpet av 2020 og at det i denne forbindelse foretas en grundig vurdering av om forutsetningene om nedbetalingsplan i de ulike scenarioene er dekkende.

Vesentlig økning i kredittrisiko

Banken benytter levetids-PD på beregningstidspunktet målt opp mot levetids-PD på innvilgelsestidspunktet i måling av vesentlig økning i kredittrisiko på alle lån. Levetids-PD oppdateres månedlig.

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at de kvantitative kriteriene («triggernivåene») er høye. Banken opererer med ulike triggernivåer hvorav den høyeste er 900 prosent. Banken viser i svarbrevet til at økningen som måles, er i levetids-PD, og ikke i 12 måneders PD, og derfor kan måltallene bli forholdsvis høye. Banken har foretatt beregninger som viser at triggernivåene synes å være rimelige. Banken opplyser at ved enhver endring i en av komponentene i PD, for eksempel endring av scorekort på søknadstidspunkt, adferdskort på «young» og «mature», eller ved endring i «PD age» eller «PD macro», så må triggernivåene kalibreres på nytt. Finanstilsynet registrerer at banken har triggernivåer som avviker vesentlig fra andre banker, og ber banken vurdere hvorvidt kriteriene er egnet til å fange opp økning i kredittrisiko. Finanstilsynet oppfordrer banken til å gi utfyllende informasjon i noter som forklarer de høye nivåene, jf. IFRS 7.35Fa og 7.35.Gaii).

Finanstilsynet påpekte i den foreløpige rapporten at banken benytter samme prinsipp for telling av dager både for "backstop" for trinn 2 utlån som for overføring til trinn 3, noe som innebærer at antall dager før overføring til trinn 2/trinn 3 øker ved delinnbetalinger. Banken opplyser at delinnbetalinger er noe som sjeldent observeres. I tillegg vil en kunde som er forsinket med betalingen umiddelbart få en dårlig adferdsscore og eventuelt bli overført til høyere trinn på grunn av triggernivået. Det vises for øvrig til omtale om delbetalinger under avsnittet om definisjon av mislighold. Finanstilsynet noterer av svarbrevet at prinsippet for telling av dager vil følge de nye retningslinjene fra EBA når den trer i kraft. Finanstilsynet mener at banken allerede i 2020 må endre praksis slik at ved manglende delbetalinger (ubetalte terminer) utover 30 dager over forfall, skal hele utlånet overføres til trinn 2.

Effektiv rentemetode

IFRS 9 krever at det skal inntektsføres renter på misligholdte utlån i tråd med effektiv rentemetode. Tilsvarende bestemmelse gjaldt også under tidligere regelverk, IAS 39. Banken har frem til og med tredje kvartal 2019 feilaktig stoppet inntektsføring av renter på disse lånene. I rapporten for fjerde kvartal 2019 er feilen rett opp. Dette innebærer en bruttoføring av påløpte renter med tilhørende økte nedskrivninger. Nettoeffekten er ikke vesentlig og er blitt resultatført i fjerde kvartal 2019. Finanstilsynet registrerer at note 36 i årsregnskapet 2019 omhandler dette.

Finanstilsynet registrerer at banken opplyser at nedskrivningsmodellene er videreutviklet for å tilpasse disse til korrekt regnskapsføring av renter, blant annet er LGD modellene endret for å hensynta diskonteringseffekten.

Banken periodiserer etableringsgebyr jevnt over 36 måneder som banken opplyser er typisk levetid på et lån. Finanstilsynet vil påpeke at etableringsgebyr som mottas av banken i forbindelse med opprettelse av et utlån skal være en del av den effektive renten på lånet, jf. IFRS 9 B5.4.2.

Finanstilsynet legger til grunn at banken inkluderer gebyrer i beregningen av den effektive renten i fremtidige års-/delårsregnskap.

Forventet levetid

For beregning av forventet levetid på den norske og danske porteføljen for usikrede lån benytter banken en modell estimert på norske data. Prediksjonene ble sist gjort i 2017 og ifølge banken har observert levetid stemt bra med forventningene. I Sverige og Finland brukes en modell estimert på svenske data for usikrede lån. Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport at det er nødvendig å etterprøve rimeligheten av estimert levetid mot faktisk levetid. Banken opplyser at etterprøving kan tyde på at observert levetid er lavere enn estimatene. Finanstilsynet forventer at banken påser at forutsetninger som benyttes i beregning av forventet levetid er rimelige og omfatter forhold som kan medføre lengre løpetid ved svekket kredittkvalitet, f.eks. i vurdering av forskuddsbetaling.

Usikkerhet i estimater

I foreløpig rapport påpekte Finanstilsynet at bankens metodikk mangler en vurdering av usikkerhet i metoder og datagrunnlag på områder hvor datagrunnlaget er svakt. For å innregne forventede kreditttap, herunder vurdere mulige utfall, bør banken vurdere usikkerhet knyttet til datagrunnlag og valg av målemetoder.

Det fremgår av styrets svar at usikkerheten har større betydning der datagrunnlaget for prediksjoner er svakest, for eksempel estimatene for LGD, levetid og i makromodellen. Banken peker på at det kan anvendes eksterne data for ulike konjunkturforløp utover det som finnes i bankens egen begrensede historikk. Finanstilsynet noterer videre fra styrets svar at banken vurderer usikkerhet om økning i kredittrisiko i vurdering av treffsikkerhet og kalibrering av terskelen for PD.

Finanstilsynet forventer at banken følger opp mulige skjevheter i estimatene og foretar justeringer ved behov, også der datagrunnlaget er svakt og valideringen har begrenset utsganskraft, herunder vurderer sensitiviteter til modellenes forutsetninger.

Noteopplysninger

Finanstilsynet påpekte i foreløpig rapport enkelte mangler i notene om kredittrisiko i årsregnskapet for 2018. Finanstilsynet registrerer at banken i årsregnskapet for 2019 har hensyntatt flere av kommentarene. Finanstilsynet ber banken ytterligere forbedre notene på enkelte områder, se omtale nedenfor.

Finanstilsynet påpekte at banken bør fremheve at tapsnedskrivninger er et område med vesentlig estimeringsusikkerhet og skjønnsmessig vurderinger. Finanstilsynet registrerer at banken har utvidet informasjonen i årsregnskapet for 2019. Informasjon om estimeringsusikkerhet kan gis i form av sensitiviteter, jf. IAS 1.129, og banken viser i note 4 i årsregnskapet estimerte tap i tre ulike scenarier og det vektete snittet som blir regnskapsført som tap. Som nevnt i avsnittet om justeringer som følge av makroøkonomiske forventninger, har Finanstilsynet stilt spørsmål ved om scenarier så tett opp mot basis-scenariet i tilstrekkelig grad får frem mulige skjevheter i tapsutviklingen. Etter Finanstilsynets vurdering er utfallsrommet for de tre scenarioene for like, og analysen gir ikke tilstrekkelig informasjon om mulige utfall. Finanstilsynet ber banken i fremtidige

rapporteringer hensynta kommentarene og utarbeide sensitivitetsanalyser som tar hensyn til flere mulige utfall og som får frem mulige skjevheter i forventet kredittap.

Videre ber Finanstilsynet banken i fremtidig rapportering om å utvide informasjonen om kredittkortlåneporteføljen, herunder opplysninger om forventet levetid og eksponering ved mislighold.

Finanstilsynet legger til grunn at banken i fremtidige rapporteringer utvider opplysninger rundt bankens praksis knyttet til tilfriskning/gjenoppretting av utlån fra trinn 3 og trinn 2, jf. IFRS 7 B8A c).

Finanstilsynet registrerer at banken har gitt informasjon om konstatering av tap på utlån.

Banken bekrefter at endringer i metoder og vesentlige forutsetninger vil bli redegjort for i fremtidige årsregnskap når aktuelt, i tråd med IFRS 7.35G c).

Avslutning

Finanstilsynet har ikke vurdert hvorvidt forholdene beskrevet over omfattes av verdipapirlovgivningens regler om informasjonsplikt, jf. vphl § 5-2 første ledd, jf. § 3-2. Finanstilsynet legger til grunn at dette løpende vurderes av banken.

Finanstilsynet ber om å få tilsendt kopi av protokollen fra styremøte(r) der denne tilsynsrapporten er behandlet.

Finanstilsynet ber om at det oversendes en kopi av denne rapporten til bankens revisor.

For Finanstilsynet

Ann Viljugrein
direktør for bank- og forsikringstilsyn

Anne Marie Romsaas
tilsynsrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.